

ที่ กษ ๑๓๑๘/ว๖๙๓

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนพหลโยธิน จตุจักร
กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๒๗ มีนาคม ๒๕๖๙

เรื่อง การเสนอโครงการความร่วมมือทางวิชาการด้านการเกษตรและความมั่นคงอาหารภายใต้กรอบเอเปค
รอบที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๙

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบฟอร์ม APEC Self-Funded Project Proposal Coversheet
๒. แบบฟอร์ม APEC Concept Note
๓. กำหนดการโครงการรอบที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๙
๔. คู่มือโครงการเอเปค

ด้วยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ในฐานะหน่วยประสานงานหลักของหุ้นส่วน
เชิงนโยบายด้านความมั่นคงอาหาร (Policy Partnership on Food Security: PPFs) และคณะทำงาน
ความร่วมมือทางวิชาการด้านการเกษตร (Agricultural Technical Cooperation Working Group: ATCWG)
ภายใต้กรอบเอเปค ได้เข้าร่วมรับฟังแนวทางการจัดทำข้อเสนอโครงการภายใต้งบประมาณของเอเปค
ประจำปี ๒๕๖๙ จัดโดยกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อชี้แจงแนวทางและขั้นตอนแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ในการพิจารณาจัดทำข้อเสนอโครงการฯ

ในการนี้ สศก. ขอเรียนแจ้งรายละเอียดการจัดทำข้อเสนอโครงการ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ของการเสนอโครงการฯ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเขตเศรษฐกิจ
และยกระดับบทบาทของประเทศไทย ผ่านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์เชิงนโยบาย การเสริมสร้าง
ขีดความสามารถ และเพิ่มประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนนโยบายและภารกิจสำคัญของหน่วยงานที่สอดคล้อง
กับเป้าประสงค์ของเอเปค

๒. กรอบระยะเวลา เอเปคกำหนดให้มีการเสนอโครงการฯ ประจำปี ๒๕๖๙ จำนวน ๒ รอบ
โดยการเสนอโครงการครั้งนี้อยู่ภายใต้รอบที่ ๒ และอยู่ระหว่างขั้นตอนการยื่น Concept Note ซึ่งมีกำหนด
ส่งให้แก่สำนักเลขาธิการ ภายในวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๙

๓. รูปแบบการเสนอโครงการ แบ่งเป็น ๒ ประเภทดังนี้

๓.๑ ใช้งบประมาณตนเอง (Self-Funding) สมาชิกเอเปคสามารถเสนอโครงการฯ โดยใช้
งบประมาณของตนเองได้ ซึ่งจะต้องดำเนินการตามขั้นตอน ได้แก่ (๑) ยกร่างข้อเสนอโครงการฯ ตามแบบฟอร์ม
APEC Self-Funded Project Proposal Coversheet (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) (๒) มีสมาชิกเอเปค อย่างน้อย
๑ เขตเศรษฐกิจเป็นผู้สนับสนุนร่วม (Co-Sponsor) และ (๓) ขอความเห็นชอบข้อเสนอโครงการฯ
จากกรอบการทำงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ สามารถเสนอโครงการฯ โดยใช้งบประมาณของตนเองได้ตลอดทั้งปี

๓.๒ ขอรับ...

๓.๒ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเอเปค สมาชิกเอเปคสามารถเสนอโครงการฯ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากเอเปค โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ได้แก่ (๑) ยกร่างข้อเสนอโครงการฯ ตามแบบฟอร์ม APEC Concept Note (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) (๒) มีสมาชิกเอเปคอย่างน้อย ๒ เขตเศรษฐกิจเป็น Co-Sponsor (๓) ข้อเสนอโครงการฯ มีความสอดคล้องกับเป้าประสงค์ของวิสัยทัศน์ปุตราจายา ค.ศ. ๒๐๔๐ (APEC Putrajaya Vision 2040) และแผนปฏิบัติการอาโอทีอาโรอา (Aotearoa Plan of Actions) และ (๔) สามารถเสนอโครงการฯ ได้ในรอบระยะเวลาตามข้อที่ ๒ ทั้งนี้ ผู้จัดทำข้อเสนอโครงการฯ จะต้องระบุหมวดของกองทุนที่ต้องการขอรับการสนับสนุน โดยมีหมวดกองทุนที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรประกอบด้วย

๓.๒.๑ General Project Account (GPA) กำหนดประเด็นความสำคัญในการสนับสนุนงบประมาณประกอบด้วย (๑) การเสริมสร้างความเชื่อมโยงทางกายภาพ สถาบัน และประชาชน (๒) การส่งเสริมเพื่อขับเคลื่อนการเติบโตเชิงนวัตกรรม (๓) การส่งเสริมความมั่นคงที่ยั่งยืนและครอบคลุม (๔) การผลักดันการบูรณาการทางเศรษฐกิจโดยกลไกตลาด และ (๕) การส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในทุกภาคส่วน

๓.๒.๒ APEC Support Fund (ASF) แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑) ทุนทั่วไป (General Fund) มีข้อกำหนดให้โครงการมีความสอดคล้องกับปฏิญญา แผนปฏิบัติการ ยุทธศาสตร์ หรือประเด็นสำคัญประจำปี (Priorities) ของเอเปค และมีความสอดคล้องกับประเด็นที่เอเปคกำหนดไว้ในขอบเขตการดำเนินงานมะนิลา (Manila Framework) ประกอบด้วย (๑) พัฒนาทุนมนุษย์เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจ (๒) พัฒนาตลาดทุนที่มั่นคง ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพผ่านการปฏิรูปโครงสร้าง (๓) เสริมสร้างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ (๔) ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต (๕) คุ้มครองคุณภาพชีวิตด้วยการเจริญเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (๖) พัฒนาและเสริมสร้างความแข็งแกร่งของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (๗) ส่งเสริมการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก (๘) พัฒนาสมรรถนะในการต่อต้านการก่อการร้าย และความมั่นคงของมนุษย์ (๙) ส่งเสริมการพัฒนาโดยใช้แนวความคิดเศรษฐกิจฐานความรู้ และ (๑๐) แก้ปัญหาโลกาภิวัตน์ทางด้านสังคม

๒) ทุนย่อย (Sub-Fund) เอเปคได้รับระบุประเด็นของประเภททุนย่อยประจำปี ๒๕๖๙ ดังนี้ (๑) ความมั่นคงของมนุษย์ (๒) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน คาร์บอนต่ำ และความยืดหยุ่นทางพลังงาน (๓) การเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านกฎหมายเศรษฐกิจ (๔) การเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทาน (๕) เขตการค้าเสรีเอเชีย-แปซิฟิก และห่วงโซ่มูลค่าโลก (๖) การพัฒนานวัตกรรม การปฏิรูป และการเติบโตเศรษฐกิจ (๗) การเชื่อมโยงระหว่างกัน (๘) วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (๙) สตรีและเศรษฐกิจ (๑๐) การพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ห่างไกล (๑๑) นวัตกรรมดิจิทัล (๑๒) การพัฒนาแผนปฏิบัติการของเอเปคเพื่อการปฏิรูปโครงสร้าง (๑๓) นวัตกรรมและการจัดการขยะทะเล (๑๔) การปฏิรูปเชิงโครงสร้าง และการเติบโตสีเขียวอย่างยั่งยืน (๑๕) การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสีเขียว และ (๑๖) ความมั่นคงของคนรุ่นต่อไป

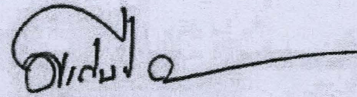
๔. ขั้นตอนการดำเนินงาน สศก. ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานประสานในการเสนอโครงการฯ ภายใต้ PPFS และ ATCWG ของหน่วยงานไทย รวมถึงการประสานกับสมาชิกเอเปค เพื่อขอให้เป็น Co-sponsors ของไทย โดยผู้ที่สนใจจะเสนอโครงการฯ สามารถศึกษารายละเอียดขั้นตอนการขอรับเงินสนับสนุนจากเอเปค เพื่อดำเนินโครงการฯ ได้จากกำหนดการโครงการรอบที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๙ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

ในการนี้...

ในการนี้ หากหน่วยงานของท่านประสงค์จะทำข้อเสนอโครงการฯ รอบที่ ๒ ขอได้โปรด
จัดส่งแบบฟอร์มตามข้อ ๓.๒ ภายในวันอังคารที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๙ ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
amanda.pooin@gmail.com เพื่อให้ สศก. ดำเนินการต่อไป โดยสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
<https://apec.org/projects/applying-for-funds> คู่มือโครงการเอเปค (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) และเอกสารข้อสังเกตการณ์
การจัดทำข้อเสนอโครงการโดยใช้งบประมาณของเอเปค (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) ทั้งนี้ สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม
ได้จาก นางสาวอัมมิตา ภู่อินทร์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๕๗๙ ๕๘๓๐
หรือ ๐๖๔ ๙๙๑ ๘๒๕๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายพีรพันธ์ คอทอง)

เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๕

qr.nabc.go.th/Wzhk3g

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
โทร/โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๕๘๓๐

APEC Self-Funded Project Proposal Coversheet

Submit through APEC Secretariat Program Director. Ensure that the proposal is no longer than 3 pages.

Project Title:	
Project Number (Assigned by Secretariat):	
Committee / WG / Sub-fora / Task-force:	
Proposing APEC economy:	
Co-sponsoring economies (if any):	
Date approved by fora:	
Expected start date:	
Completion date:	
Project summary: (Describe the project in under 150 words . Your summary should include the project topic, goals, planned activities, timing and location. You must provide more details information by answering the questions on the next page). (Summary <i>must be</i> no longer than the box provided. Cover sheet must fit on one page)	
Total cost of project (USD):	

Project Overseer Information and Declaration:

Name:

Title:

Organization:

Tel:

E-mail:

As Project Overseer and on behalf of the proposing APEC economy, I will ensure that all Project outputs (Project reports, proceedings, slides, presentations, CDs, etc.), will comply with the APEC Publications, APEC Logo and Copyrights Guidelines before being published. I will also ensure that the project will comply with the Guidelines on Managing Cooperation with Non-Members (the guidelines are at: <http://www.apec.org/About-Us/About-APEC/Policies-and-Procedures.aspx>). I am aware that I am solely responsible for project fund management in relation to fully self-funded projects. By submitting this APEC Self-Funded Project Proposal Cover Sheet to the APEC Secretariat, you (each Project Overseer or point of contact listed) agree that the APEC Secretariat will collect, use, disclose, and transmit the data contained in the APEC Self-Funded Project Proposal Cover Sheet, which you have provided to the APEC Secretariat, in accordance with the Singapore's Personal Data Protection Act 2012 and our (the APEC Secretariat) data protection policy (<https://www.apec.org/PrivacyPolicy>). The APEC Secretariat will transfer any data provided on this form, which may contain personal data of Project Overseer(s), to APEC member economies overseas via the APEC Secretariat.

Name of Project Overseer

Name of Fora Chair/Lead Shepherd

Date:

Self-Funded Project Synopsis

1. **Relevance – Benefits to region:** What problem does the project seek to address? Does it have sustained benefits for more than one economy?

Relevance – Capacity Building: How will the project build the capacity of APEC members (refer to capacity building goals, objectives and principles at Appendix K of the Guidebook).

2. **Objectives:** State the key objectives of the project.
3. **Alignment – APEC:** Describe specific APEC priorities, goals, strategies and/ or statements that the project supports, and explain how the project will contribute to their achievement.

Alignment – Forum: How does the project align with your forum's work plan/ strategic plan?

4. **Methodology:** How do you plan to implement the project? Briefly address the following:
 - **Work plan:** Project timelines, dates of key activities and deliverable outputs.
 - **Beneficiaries:** Selection criteria for participants, beneficiary profiles (e.g. participants, end users, policy makers, researchers/ analysts, gender) and how they will be engaged.
 - **Evaluation:** Indicators developed to measure progress, project outcomes and impacts/ successes. Where possible provide indicators which could assess impacts on women.
 - **Linkages:** Information on other APEC and non-APEC stakeholders and how they will be engaged. If and how this proposal builds on (but does not duplicate) the work of other projects. How will this activity promote cross fora collaboration?

Concept Note

PO: Please draft the CN by filling in the fields below. Concept Notes **shall not exceed 5 pages** (excluding the Annex) and incomplete submissions will not be considered. Hover over the symbol for instructions.

Project Overview

Project Session	Please select.	Project Year	Please select.
Project Title 	Please draft a brief Project Title.		
Fund Source 	Please select.	ASF Sub-Fund (if applicable) 	Please select.
APEC Forum 	Please select.	Co-Proposing Forum (only if applicable)	Select if applicable.
Proposing APEC Economy	Please select.	Co-Proposing Economy (only if applicable)	Select if applicable.
Co-Sponsoring APEC Economies 	Please list all co-sponsoring APEC economies according to APEC nomenclature and sequencing.		
Expected Start Date 	Select date.	Project Completion Date 	Please select.
Project Topic 1 (select up to 3) 	Please select.		
Project Topic 2 (Optional)	Please select.		
Project Topic 3 (Optional)	Please select.		
Project Summary (Capped at 150 words)	Please provide a brief summary of your project.		
List All Project Outputs 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Output 1 2. Output 2 3. Output 3 		

For PV Drivers and APA Objectives, please refer to the Annex on the last page.

Budget ♦ (Please ensure that the numbers add up correctly)

a. Labor Costs (USD)	\$				
b. Travel (USD)	\$				
c. Hosting (USD)	\$				
d. Publications & Distribution (USD)	\$				
e. Other (USD)	\$				
Total Amount Being Sought from APEC (a+b+c+d+e)(USD) ♦	\$		Self-Funding Amount (USD)	\$	Total Project Value (USD) \$

Main Project Overseer Information

Name	<i>Enter PO Name.</i>	Job Title	<i>Enter PO Job Title.</i>
Organization	<i>Enter PO Organization.</i>	Contact No. <i>(Economy Code/Area Code + Telephone No.)</i>	<i>Enter PO Contact Number.</i>
E-mail	<i>Enter PO Email.</i>		

Alternate Project Overseer Information (if any)

Name	Job Title	Organization	Contact No.	E-mail
<i>Enter here (if any)</i>				

Project Synopsis

Project Objective ♦ (Capped at 100 words)	<i>Please briefly describe what your project aims to achieve.</i>
--	---

1. Relevance

1a. Issues ◆	<i>What issues does the project seek to address?</i>
1b. Alignment to APEC ◆	<i>How will the project contribute to specific APEC priorities, goals, strategies or statements?</i>
1c. Alignment to Forum ◆	<i>How will the project align with your committee or forum's Work Plan, Strategic Plan and why is this a priority?</i>

2. Eligibility and Fund Priorities

 ◆

How does your Concept Note align with the Eligibility Criteria of your chosen fund in the Project Overview section?

3. Capacity Building

 ◆

*All ASF projects must address capacity building and benefit developing APEC economies. Ensure that these economies are identified.

How will your project build the capacity of APEC participants and institutions to better address policy issues?

4. Methodology

 ◆

4a. Work Plan

 ◆ (add/delete rows as needed)

No.	Start From	Finish By	Activity	Deliverables
	Select date.	Select date.	<i>Enter activities/tasks here.</i>	<i>Enter items to be delivered here.</i>

Select date.	Select date.		
Select date.	Select date.		
Select date.	Select date.		
Select date.	Select date.		
Select date.	Select date.		
Select date.	Select date.		
Select date.	Select date.		

4b. Beneficiaries ◆	<i>Who are the Primary Beneficiaries (specific stakeholders) who will experience and use the outputs of your project in a direct way?</i>
4c. Evaluation ◆	<i>What are some indicators you will use to assess successful delivery of project outcomes?</i>
4d. Linkages ◆	<i>How will this project build on existing work, or promote cross-fora collaboration within and outside of APEC?</i>
Project Overseer Declaration	☐ <i>I agree to the declaration stated below</i>
Date	Select date.

As Project Overseer and on behalf of the above said Organization, **I declare** that this submission was prepared in accordance with the Guidebook on APEC Projects (the Guidebook) and any ensuing project will comply with said Guidebook.

Failure to do so may result in the BMC denying or revoking funding and/or project approval. I understand that any funds approved are granted on the basis of the information in the document's budget table, in the case of any inconsistencies within the document. By submitting this APEC Concept Note to the APEC Secretariat, you (each Project Overseer or point of contact) agree that the APEC Secretariat will collect, use, disclose, and transmit the data contained in the APEC Concept Note, which you have provided to the APEC Secretariat, in accordance with the Singapore's Personal Data Protection Act 2012 and the APEC Secretariat's data protection policy (<https://www.apec.org/PrivacyPolicy>). The APEC Secretariat will transfer any data provided in this form, which may contain personal data of Project Overseer(s), to APEC member economies overseas

via the APEC Secretariat.

Project Alignment to APEC's Putrajaya Vision 2040 & Aotearoa Plan of Action

All APEC projects must align with the **Putrajaya Vision 2040** (PV 2040) and **Aotearoa Plan of Action** (APA). The **table** below lists the **10 APA Objectives** under the **3 PV 2040 Drivers**. Please select one Primary Objective your project most closely aligns with. You may also select one (optional) Secondary Objective, from the same or a different PV 2040 Driver.

Primary Objective	Please select.
Secondary Objective (optional)	Please select. (optional)

Table of PV 2040 Drivers and APA Objectives

(To see **PV 2040** in full, click [here](#). To see **APA** in full, click [here](#).)

Driver 1 Trade and Investment

Objective: *Regional trade and investment*

- 1.1 "To ensure that the Asia-Pacific remains the world's most dynamic and interconnected regional economy, we acknowledge the importance of, and will continue to work together to deliver, a free, open, fair, non-discriminatory, transparent and predictable trade and investment environment."

Objective: *Multilateral trading system and international trade flows*

- 1.2 "We reaffirm our support for agreed upon rules of the WTO in delivering a well-functioning multilateral trading system and promoting the stability and predictability of international trade flows."

Objective: *Bogor Goals and economic integration in the region*

- 1.3 "We will further advance the Bogor Goals and economic integration in the region in a manner that is market-driven, including through the work on the Free Trade Area of the Asia-Pacific (FTAAP) agenda which contributes to high standard and comprehensive regional undertakings."

Objective: *Connectivity and supply chains*

- 1.4 "We will promote seamless connectivity, resilient supply chains and responsible business conduct."

Driver 2 Innovation and Digitalization

Objective: *Structural reforms and innovation*

- 2.1 "We will pursue structural reforms and sound economic policies to promote innovation as well as improve productivity and dynamism."

Objective: *Digital economy and global interconnectedness*

- 2.2 "To empower all our people and businesses to participate and grow in an interconnected global economy, we will foster an enabling environment that is, among others, market-driven and supported by digital economy and innovation."

Objective: *Digital infrastructure and transformation*

- 2.3 "We will strengthen digital infrastructure, accelerate digital transformation, narrow the digital divide, as well as cooperate on facilitating the flow of data and strengthening consumer and business trust in digital transactions."

Driver 3 Strong, Balanced, Secure, Sustainable and Inclusive Growth

Objective: *Economic resilience and health & wellbeing inclusiveness*

- 3.1 "To ensure that the Asia-Pacific region is resilient to shocks, crises, pandemics and other emergencies, we will foster quality growth that brings palpable benefits and greater health and wellbeing to all, including MSMEs, women and others with untapped economic potential."

Objective: *Human resource development and skills for the future*

- 3.2 "We will intensify inclusive human resource development as well as economic and technical cooperation to better equip our people with the skills and knowledge for the future."

Objective: *Environmental & climate challenges and natural disasters*

- 3.3 "We will promote economic policies, cooperation and growth, which will support global efforts to comprehensively address all environmental challenges, including climate change, extreme weather and natural disasters, for a sustainable planet."

Note: You are encouraged to elaborate on how your project aligns with the selected Objective(s) above in section **1(b) Relevance – Alignment to APEC** of the Concept Note (page 2).

กำหนดการโครงการ รอบที่ 2/2569

Date	Concept Stage
16 June 2026	<u>CN Submission Deadline:</u> Project Overseers submit Concept Notes to Program Directors (via email)
13 July 2026	<u>CN Endorsement Deadline:</u> All the Concept Notes are endorsed by all relevant fora (via email)
21 July 2026	<u>CN Upload Deadline:</u> Project Overseers upload the endorsed Concept Notes (on APAS)
Date	Project Proposal Stage
1 October 2026	<u>Project Proposal Submission Deadline:</u> Project Overseers submit Project Proposal to Program Directors (via APAS)

ข้อสังเกตการณ์การจัดทำข้อเสนอโครงการโดยใช้งบประมาณของเอเปค

๑. ข้อเสนอแนะที่ควรนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำข้อเสนอโครงการ

- (๑) ปรับประเด็นปัญหาของไทยให้สะท้อนถึงความท้าทายร่วมกันของเขตเศรษฐกิจสมาชิกเอเปค
- (๒) วิเคราะห์และเชื่อมโยงประเด็นของข้อเสนอโครงการกับลำดับความสำคัญของการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคในแต่ละปี รวมทั้งให้สอดคล้องกับเอกสารสำคัญของเอเปค อาทิ วิสัยทัศน์ปุตราชายาค.ศ. ๒๐๔๐ และแผนปฏิบัติการอาโอทีอาโรอา
- (๓) ออกแบบกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยคำนึงถึงประโยชน์ร่วมกันระหว่างเขตเศรษฐกิจสมาชิก รวมทั้งสามารถต่อยอดหรือขยายผลไปสู่การพัฒนาในเขตเศรษฐกิจอื่นได้
- (๔) นำปัญญาประดิษฐ์ เทคโนโลยี และดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดระยะเวลาในการดำเนินการ

๒. ข้อควรระวังหรือหลีกเลี่ยง

- (๑) หลีกเลี่ยงการใช้คำที่มีความอ่อนไหว เช่น ควรใช้คำว่า “เขตเศรษฐกิจ” แทนคำว่า “ประเทศ” และ ควรใช้คำว่า “จีนไทเป” แทนคำว่า “ไต้หวัน”
- (๒) ให้ความสำคัญกับประเด็นที่มีความอ่อนไหวและเปราะบาง เนื่องจากเอเปคเป็นเวทีความร่วมมือในระดับนานาชาติ จึงควรติดตามสถานการณ์ของเขตเศรษฐกิจสมาชิกอื่นอย่างใกล้ชิด
- (๓) หลีกเลี่ยงการระบุประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์